

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

MENOVÝ PREHĽAD
JÚN 1994

I. REÁLNA EKONOMIKA

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Ukazovatele		1993	1994			
			I. Q.	Apríl	Máj	Jún
HDP	(mld Sk, s.c.)	172,2	43,1			
	(%) ^{1/}	-4,1	3,6			
Výroba ^{1/}	Priemysel (%)	-13,5	2,6	-0,5	9,2	14,4
	Stavebníctvo (%)	-23,8	-11,3	-18,5	-11,8	1,2
Nezamestnanosť	(tis osôb)	368,1	370,5	361,1	354,0	360,0
	(%)	14,4	14,5	14,2	13,9	14,1
Zahraničný obchod ^{2/}	Vývoz	95,5	26,7	36,3		
(mld. Sk, f.o.b.)	Dovoz	125,4	33,1	43,6		
	Saldo (mld. Sk)	-29,9	-6,4	-7,3		

^{1/} Zmena oproti rovnakému obdobiu m.r.,

^{2/} Kumulatívne hodnoty,

Vývoj **inflácie** sa v júni oproti predchádzajúcemu mesiacu spomalil. Miera inflácie dosiahla 0,5 % a od začiatku roka vzrástla na 4,1 %. Mieru inflácie v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom ovplyvnilo zníženie rastu cien potravín (z 0,9 % na 0,4 %) a mierne zvýšenie cien priemyselného tovaru (z 0,5 % na 0,6 %). Ceny vo verejnom stravovaní a službách zostali na úrovni predchádzajúceho mesiaca (0,4 %, resp. 0,2 %).

V **priemyselných podnikoch** sa v júni vyprodukoval objem výroby za 34,1 mld. Sk, čo bolo o 491 mil. Sk, t.j. o 1,4 % viac ako v predchádzajúcom mesiaci a o 11,2 % (o 4,3 mld. Sk) viac ako v júni vlaňajšieho roka. Súkromný sektor dosiahol podiel 43,1 % na objeme výroby odvetvia, čo bolo o 5,8 % viac ako v máji a o 19,6 % viac ako v júni 1993.

Priemerná denná výroba (1 552 mil. Sk) sa oproti predchádzajúcemu mesiacu zvýšila o 1,4 % (o 23 mil. Sk). Za jeden deň sa vyprodukovalo o 195 mil. Sk viac ako v júni 1993 (o 14,4 %).

Priaznivý vývoj dosiahli i ďalšie ukazovatele :

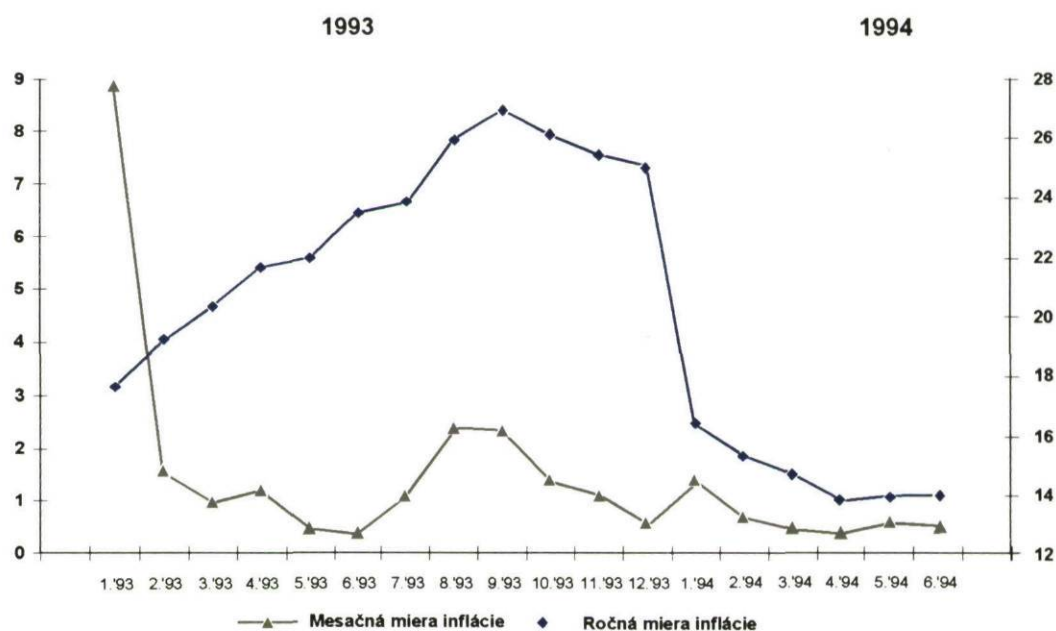
- produktivita práce na pracovníka (58 014 Sk) sa oproti máju zvýšila o 586 Sk, t.j. o 1,0 %,
- v podnikoch s 25 a viac pracovníkmi dosiahol júnový predaj 36,4 mld. Sk, čím predstihol májovú hodnotu o 3,7 %, t.j. o 1,3 mld. Sk,
- vývoz v júni predstavoval 15,3 mld. Sk a bol o 654 mil. Sk vyšší ako v máji.

Stavebná produkcia dosiahla objem 3 780 mil. Sk, čím predstihla májovú úroveň o 9,1 %, t.j. o 346 mil. Sk. Oproti júnu 1993 boli výsledky odvetvia priaznivejšie o 1,2 %. Produktivita práce v stavebníctve dosiahla 28 904 Sk na jedného pracovníka a oproti máju bola vyššia o 3 278 Sk (o 11,8 %). V porovnaní s júnom 1993 bola produktivita práce vyššia o 6,0 %, t.j. o 4 398 Sk. Oproti predchádzajúcemu mesiacu sa zvýšil objem stavebných prác v tuzemsku o 130 mil. Sk (4,5 %), objem prác vykonávaných v zahraničí sa zvýšil o 62,2 % (o 148 mil. Sk). Oproti júnu 1993 vzrástla realizácia stavebných prác v tuzemsku o 0,9 % (o 23 mil. Sk), v zahraničí o 63,6 % (o 136 mil. Sk).

Počet nezamestnaných sa oproti máju zvýšil o 6 tisíc osôb. Celkový počet nezamestnaných dosiahol 360 tisíc osôb. **Miera nezamestnanosti** sa z májových 13,9 % zvýšila na 14,1 %.

Tendencia inflačného vývoja v SR

(v %)

Prameň: NBS

II. VONKAJŠIA EKONOMIKA

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

Ukazovatele		1993	1994			
			I.Q.	Apríl	Máj	Jún
Bežný účet ^{1/}	Saldo v konvertibilných menách (mld. Sk)	-17,7	-4,1	-3,9		
Devízové rezervy ^{2/} (mil. USD)	Bankový systém	1 402,2	1 490,2	1 595,1 ^{*/}	1 696,3 ^{*/}	1 840,5
	Komerčné banky	952,7	1 015,7	1 061,3 ^{*/}	1 085,1 ^{*/}	1 151,3
	NBS ^{3/}	449,5	474,5	533,8	611,2	689,2
	Hrubá zahraničná zadlženosť (mld. USD) ^{2/}	3,6	3,6	3,4	3,6	3,6
Priemerný devízový kurz ^{4/}	SKK/USD	32,968	33,160	32,827	32,436	32,147
	SKK/DEM	19,283	19,241	19,331	19,556	19,700

^{1/} Kumulatívne hodnoty

^{4/}

Kurz devíza stred

^{2/} Ku koncu obdobia

^{*/}

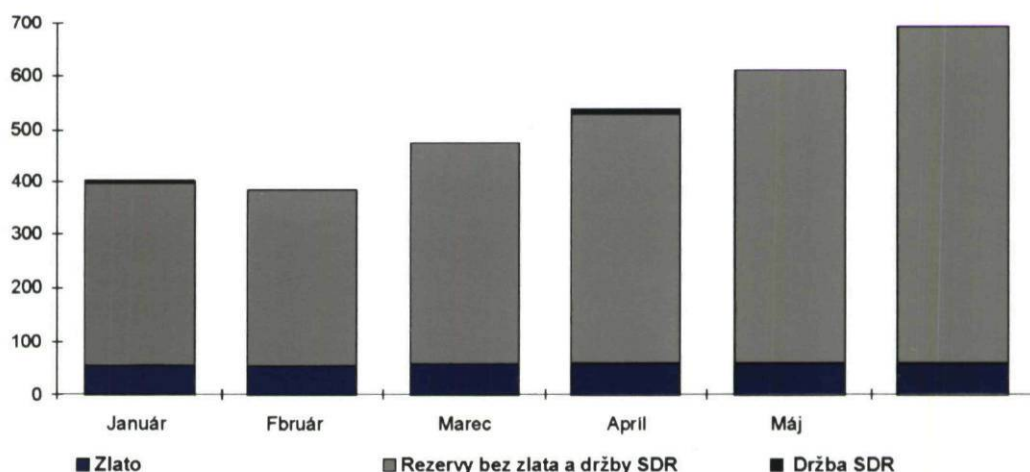
Revidované údaje

^{3/} So zlatom v účtovnej hodnote 42,22 USD/oz

Celkové devízové rezervy NBS vzrástli v júni oproti predchádzajúcemu mesiacu o 78 mil. USD a ich celkový stav predstavoval k ultimu mesiaca hodnotu 689,2 mil. USD (bez zlata 634,7 mil. USD). Nárast v najväčšej miere ovplyvnilo aktívne saldo na devízovom fixingu NBS v objeme 120,3 mil. USD.

Vývoj celkových devízových rezerv

(mil. USD)

Prameň: NBS

III. MENOVÝ VÝVOJ

Ukazovatele		1993	1994			
			I.Q.	Apríl	Máj	Jún
Miera inflácie	Mesačná (%) ^{1/}			0,4	0,6	0,5
	Ročná (%) ^{2/}	25,1	2,6	3,0	3,6	4,1
	Peňažná zásoba M2 ^{3/} (%) ^{7/}	18,1 ^{4/}	-2,4	-1,5	-0,7	0,6
	Úvery komerčných bánk (%) ^{7/}	13,0 ^{4/}	-1,8	-1,5	-1,4	-2,3
	Vklady v komerčných bankách (%) ^{7/}	18,3 ^{4/}	-5,0	-2,7	-2,5	-1,8
	Diskontná sadzba (%) ^{5/}	12,0		12,0	12,0	12,0
	Lombardná sadzba (%) ^{6/}	14,0		19,1	20,1	20,1
Priemerná medzibanková úroková sadzba SKIBOR (%)	1 deň	16,73 ^{8/}	20,00	27,94	23,62	13,21
	7 dní	17,20 ^{8/}	20,54	28,49	24,36	14,20
	14 dní	17,50 ^{8/}	20,73	28,61	24,90	15,48
	1 mesiac	17,86 ^{8/}	20,90	28,42	25,57	17,05

^{1/} Ku koncu obdobia

^{5/}

Od 20.12.1993

^{2/} December predchádzajúceho roka = 100, zmena

^{6/}

Priemer za mesiac

^{3/} M2 = obeživo, neterminované vklady, termínované vklady a úspory, vklady v cudzej mene ^{7/}

31.12.1993 = 100, zmena

^{4/} 1.1.1993 = 100, zmena

^{8/}

Priemer za 2. polrok 1993

Menový agregát NI2 vzrástol o 3,4 mld. Sk, t.j. o 1,4 % a koncom mesiaca dosiahol 253,0 mld. Sk. V porovnaní s jeho stavom na začiatku roka bol o 0,2 mld. Sk nižší.

Menový agregát M1 vzrástol o 2,6 mld. Sk (o 2,5 %) pri súčasnom náraste agregátu kvázipeniaze o 0,8 mld. Sk. Na poklese agregátu M1 sa podieľal nárast neterminovaných vkladov

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

o 1,6 mld. Sk a obeživa o 1,0 mld. Sk. Nárast druhej zložky peňažnej zásoby ovplyvnili vklady rezidentov v zahraničnej mene, ktoré sa zvýšili o 0,4 mld. Sk (1,2 %). Korunové terminované vklady vzrástli rovnako o 0,4 mld. Sk (0,3 %).

Korunové vklady nebankových subjektov v peňažných ústavoch v porovnaní s májom vzrástli o 1,7 mld. Sk a dosiahli 199,1 mld. Sk. Štátny sektor sa na tomto vzraste podieľal sumou 3,2 mld. Sk. Vklady podnikateľskej sféry súkromného sektora vzrástli o 2,8 mld. Sk.

Vklady v cudzej mene domácich a zahraničných vkladateľov (rezidenti a nerezidenti) vzrástli v júni o 0,3 mld. Sk, t.j. o 0,8 %. Ich rozhodujúcu časť tvorili vklady fyzických osôb a predstavovali 83,0 % z ich celkového objemu. Celkový stav devízových vkladov dosiahol k ultimu mesiaca 35,5 mld. Sk, čo je o 5,7 mld. Sk viac ako na začiatku roka.

Korunové úvery dosiahli v júni 251,8 mld. Sk a v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom poklesli o 2,1 mld. Sk. Najvyšší pokles zaznamenali úvery podnikom štátneho sektora (o 3,2 mld. Sk), vládneho sektoru na mimorozpočtové potreby ústredných a miestnych orgánov (o 0,5 mld. Sk) a obyvateľstvu (o 0,3 mld. Sk). Zvýšili sa korunové úvery organizáciám súkromného sektora pod zahraničnou kontrolou o 1,2 mld. Sk a organizáciám nezarađeným do sektorov o 0,2 mld. Sk.

Úvery v cudzej mene v júni mierne vzrástli (o 0,1 mld. Sk) a dosiahli objem 10,8 mld. Sk. V porovnaní so stavom na začiatku roka vzrástli o 2,7 mld. Sk (o 33,3 %).

Celkový objem korunových a devízových úverov k ultimu júna dosiahol 262,6 mld. Sk, z toho úvery organizáciám a obyvateľstvu predstavovali 258,4 mld. Sk.

NBS pri uplatňovaní menovej politiky využívala nepriame menové nástroje - refinancovanie obchodných bánk, ale aj priame menové nástroje - **úverové limity**. Na 2. štvrtrok NBS vymedzila úverový priestor pre bankový sektor na poskytovanie úverov podnikom a domácnostiam vo výške 264,8 mld. Sk. Bankový sektor k 30.6.1994 poskytol do ekonomiky úvery vo výške 258,3 mld. Sk, čo pri nevyužití úverového priestoru o 6,5 mld. Sk predstavovalo plnenie na 97,5 %.

V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka umiestnili peňažné ústavy o 6,5 mld. Sk viac peňazí do ekonomiky prostredníctvom úverov podnikom a domácnostiam (vzrast o 102,6%). Index rastu korunových úverov bol 100,9 % a devízových úverov 169,8 %.

Celkový objem **refinančných úverov** sa koncom júna zvýšil oproti predchádzajúcemu mesiacu o 1,7 mld. Sk a dosiahol 4,3 mld. Sk.

Na tomto objeme sa rozhodujúcou sumou 2,5 mld. Sk (58,5 %) podieľal aukčný refinančný úver. Lombardný úver dosiahol 1,4 mld. Sk (33,3 %) a zmenkové obchody 0,4 mld. Sk (8,2 %).

Dominantné miesto v refinancovaní obchodných bánk v júni patrilo **aukčnému refinančnému úveru**, ktorý sa poskytoval pravidelne v týždenných intervaloch v objeme 0,5 mld. Sk. Dosiadnuté úrokové sadzby sa pohybovali v rozpätí od 13,2 % do 25,0 %. Od začiatku roka dosiahla priemerná úroková sadzba aukčného refinančného úveru 20,2 %.

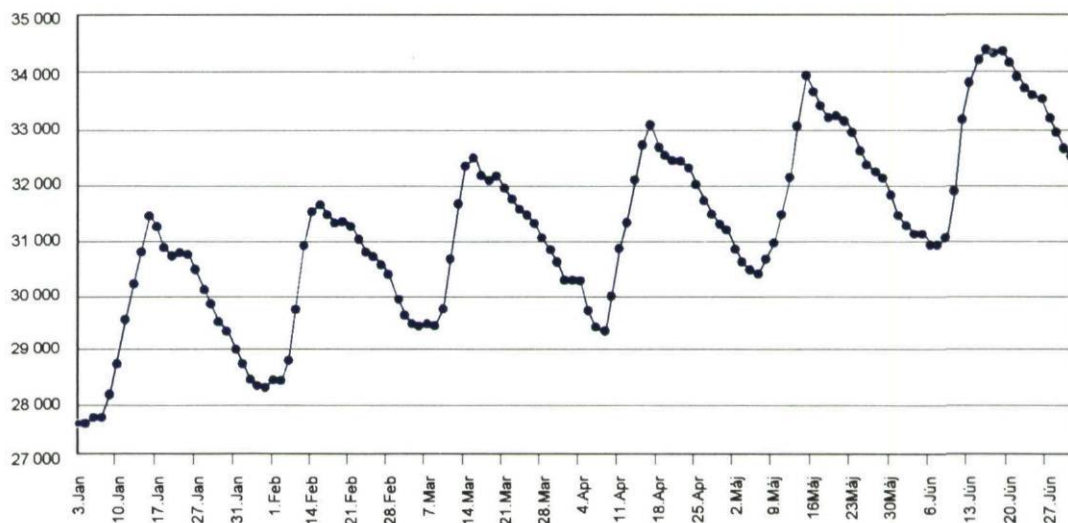
Ku koncu júna boli uskutočnené **zmenkové obchody** na podporu poľnohospodárstva vo výške 0,1 mld. Sk. Objem eskontovaných exportných zmeniek dosiahol 0,2 mld. Sk.

Priemerná úroková sadzba lombardného úveru bola 18,9 %.

Emisné zdroje redistribučného charakteru sa čerpali v celkovej sume 33,4 mld. Sk.

Denný stav obeživa

(v mld. Sk)

Prameň: NBS

Ministerstvo financií SR uskutočnilo v júni sedem riadnych emisií **štátnych pokladničných poukážok** a uviedlo po prvýkrát na trh dve 12-týždňové emisie. V sledovanom mesiaci dosiahol objem obchodovateľných poukážok na trhu 11,4 mld. Sk.

Úrokové sadzby 4-týždňových emisií zaznamenali pokles od 14,2 % do 11,0 % a úrokové sadzby 12-týždňových emisií zníženie od 15,8 % do 14,3 %.

Počas júna sa na primárnom kapitálovom trhu predalo štátnych dlhopisov emisie č. 007 za 101,5 mil. Sk. Tým bol ukončený predaj emisie v celkovom objeme 1 mld. Sk.

Na sekundárnom trhu sa z emisie č. 004 na Burze cenných papierov Bratislava (BCPB) zobchodovalo dlhopisov za 0,3 mil. Sk. Dlhopisy sa predávali za nezmenenú cenu 122 %, t.j. za 6 100 Sk, čo predstavovalo čistý výnos do splatnosti 13,6 %.

Po prvýkrát sa uskutočnilo sekundárne obchodovanie s emisiou č. 005. Uskutočnili sa iba priame obchody v celkovom objeme 5,4 mil. Sk za cenu 100,2 %, t.j. za 5 010 Sk. Čistý výnos do splatnosti predstavoval 20,3 %. Z emisie č. 006 sa zobchodovalo dlhopisov za 1,2 mil. Sk za cenu 103,0 %, t.j. 5 150 Sk a čistý výnos do splatnosti bol 15,6 %. Spolu sa na BCPB zobchodovalo štátnych dlhopisov (okrem štátnych rehabilitačných dlhopisov) za 6,9 mil. Sk, čo predstavovalo 6,1 % z objemu obchodov s cennými papiermi na BCPB za jún a 10,8-násobný nárast oproti zobchodovanému objemu v máji.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

IV. VLÁDNY SEKTOR

Ukazovatele		1993	1994			
			I. Q.	April	Máj	Jún
Štátny rozpočet	Príjmy (mld. Sk) ^{1/}	144,5	32,5	48,4	58,8	67,8
	Výdavky (mld. Sk) ^{1/}	167,5	38,5	52,2	61,1	78,3
	Saldo (mld. Sk)	-23,0	-6,0	-3,8	-2,3	-10,5

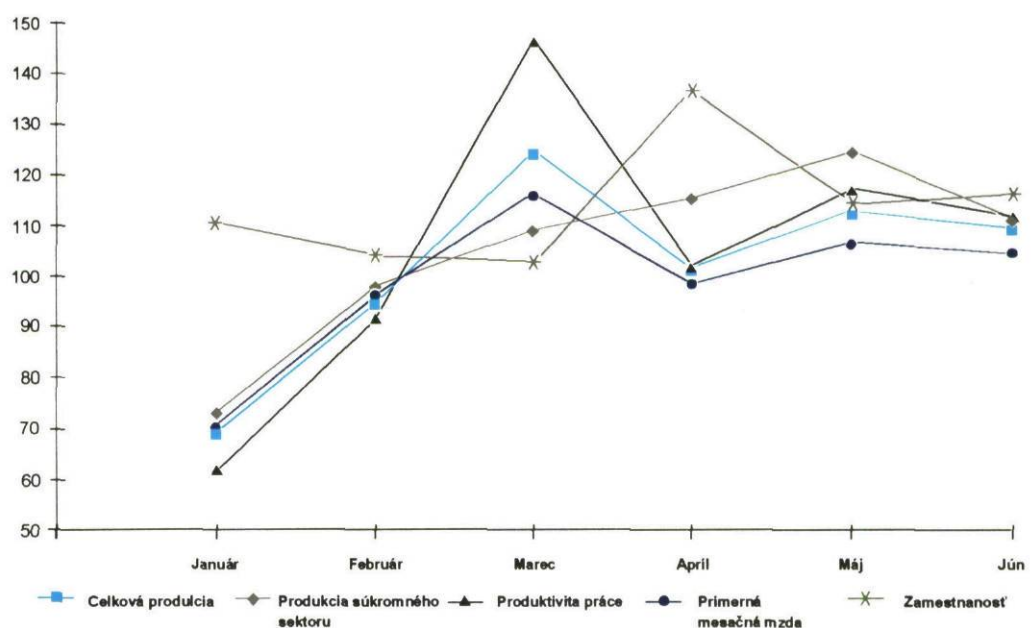
^{1/} Kumulatívne hodnoty

V júni došlo k nárastu rozpočtového deficitu o 8,2 mld. Sk (z 2,3 na 10,5 mld. Sk). Táto skutočnosť bola spôsobená zaplatenými úrokmi za úverovanie záväzkov štátu v NBS a mimoriadnymi výdavkami (zvýšenie clearingového úverovania ČR, odvody do Národnej poisťovne a splátky CDZ). Celkové príjmy dosiahli 9,0 mld. Sk, čo bolo oproti alikvotnému podielu z ročného rozpočtu menej o 1,4 mld. Sk. Výdavky sa prekročili o 9,0 mld. Sk.

Vykázaný deficit sa v plnej miere nepodarilo vykryť emisiou a následným predajom štátnych pokladničných poukážok.

Čistá pozícia vlády voči bankovej sústave dosiahla 63,1 mld. Sk. Z tejto čiastky NBS úverovala 51,1 mld. Sk a komerčné banky 12,0 mld. Sk. Oproti máju vzrástla vnútorná zadlženosť štátu o 7,8 mld. Sk.

Vývoj základných ukazovateľov stavebníctva SR (v %, predchádzajúce obdobie = 100)

Prameň: NBS

V. INFORMÁCIE

- Guvernér Národnej banky Slovenska Vladimír Masár podpísal v Japonsku zmluvy týkajúce sa emisie dlhopisov NBS na trhu verejných obligácií Samurai. Emisia má objem 25 mld. jenov (vyššie 250 mil. USD). Doba splatnosti obligácií je päť rokov a výnos z nich bude použitý na posilnenie devízových rezerv NBS.

Ide o prvú verejnú emisiu cenných papierov NBS na zahraničných kapitálových trhoch. Pri výbere trhu sa ako najvhodnejší jednoznačne ukázal japonský trh Samurai, ktorý je charakterizovaný inou štruktúrou investorov a inými pravidlami ako eurotrh. V prvom rade poskytuje možnosť emitovať dlhopisy s dlhými lehotami splatnosti, čo bola jedna z požiadaviek NBS. Umožňuje tiež osloviť širokú investorskú základňu nedosiahnuteľnú inými druhmi emisie. Jednou z podmienok vstupu na Samurai-trh bolo ohodnotenie emitenta investičným stupňom od medzinárodne uznávanej ratingovej agentúry. Ohodnotenie na úrovni BBB japonskej ratingovej agentúry Japan Bond Research Inštitúte výrazne pomohol zvýšiť záujem o emisiu NBS. Pre potenciálnych investorov bola okrem verejných prezentácií pripravená i obsiahla štúdia o Slovensku, ktorú vypracoval Nomura Research Inštitúte. Prvou verejnou emisiou cenných papierov NBS bol splnený hlavný cieľ - posilnenie devízových rezerv a súčasne znamenal aj úspešný vstup na japonský kapitálový trh.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

- Národná banka Slovenska, ktorá je členom Banky pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji (BIS), je držiteľom 2 670 účastín tejto medzinárodnej finančnej inštitúcie. BIS vyplatila svojim účastinárom dividendy za fiskálny rok končiaci 31. marca 1994 vo výške 240 CHF za 1 účastinu. Výplata dividend bola schválená Výročným valným zhromaždením BIS, ktoré sa konalo 13. júna 1994 v Bazileji a zúčastnil sa ho guvernér NBS Vladimír Masár.
- Rada výkonných riaditeľov MMF schválila 22. júla 1994 vo Washingtone poskytnutie pôžičky stand-by vo výške 115,8 mil. SDR (v prepočte 167,91 mil. USD) a 2. tranže pôžičky Systemic Transition Facility (STF) vo výške 64,35 mil. SDR (v prepočte 93,31 mil. USD). Prvá tranža pôžičky stand-by vo výške 15,42 mil. SDR (v prepočte 22,33 mil. USD) a 2. tranža STF boli 27. júla 1994 uvoľnené z Medzinárodného menového fondu na nostro účty NBS.
- V auguste začala NBS s uvoľňovaním finančných prostriedkov na prvé projekty v oblasti malého a stredného podnikania. Zdroje získané pôžičkou od Export-Import Bank of Japan sa tým dostávajú prostredníctvom VÚB, a.s. priamo do podnikateľskej sféry.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Menový odbor
Štúrova 2, 818 54 Bratislava

Vydáva:
Odbor verejných informácií NBS
tel.: 364 349, 210 34 05, 210 34 14
fax: 210 34 12